

متاآنالیز و بررسی اثر سابقه خانوادگی ابتلا به سرطان معده بر ابتلا به این بیماری

دکتر محمد یعقوبی، دکتر راحله بیجارچی
پژوهشگر، دانشگاه تورنتو، تورنتو، کانادا

چکیده

زمینه و هدف

علل سرطان معده متعدد می‌باشند. تصور می‌شود احتمال ابتلای بستگان درجه اول مبتلایان به سرطان معده به این بیماری، بیشتر از افراد عادی است. این مطالعه به بررسی مقدار این خطر به روش متاآنالیز می‌پردازد.

روش بررسی

مرور مقالات با استفاده از PubMed و دیگر منابع تا فوریه ۲۰۰۸ صورت گرفت. مطالعات موردی-شاهدی که میزان شیوع سابقه فامیلی مثبت ابتلا به سرطان معده را در مبتلایان به این سرطان، در مقایسه با جمعیت غیرمبتلا به سرطان بررسی کرده بودند؛ در متاآنالیز گنجانده شدند. متاآنالیز از نوع Pooled odd توسط نرم‌افزار Review Manager 4.2 انجام شد.

یافته‌ها

چهارده مطالعه از مجموع ۱۱۳ مطالعه وارد متاآنالیز شدند. این متاآنالیز شامل ۸۵۰۶ بیمار مبتلا به سرطان معده و ۵۴۷۸۲ شاهد است. ۲۳/۵٪ بیماران و ۱۱/۵٪ گروه شاهد حداقل یک سابقه فامیلی داشتند ($p < 0.0001$). ریسک نسبی (RR) ابتلا به سرطان معده در افراد دارای سابقه فامیلی ۲/۸۶ (۲/۷۰) - ۲/۲۱ (۲/۹۵ = CI) می‌باشد. پراکندگی در متاآنالیز معنی‌دار بود و فقط در مطالعات با کیفیت بالا کاهش یافت. محاسبه در زیرگروه‌ها، تغییر معنی‌داری در زیرگروه بیماران آسیایی، مطالعات با کیفیت بالا، نوع هدف اصلی مطالعه و درجه نسبت فامیلی با ابتلا به سرطان معده نشان نداد.

نتیجه‌گیری

احتمال ابتلای بیمارانی که سابقه سرطان معده در بستگان درجه اول و دوم خود دارند، به این بیماری، سه برابر است. برای پیشگیری و درمان به موقع این افراد نیاز به طراحی راهکارهای مشخص است.

کلید واژه: سرطان معده، سابقه خانوادگی، درجه نسبت فامیلی

گوارش / دوره ۱۲، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۶، ۲۳۵-۲۳۸

تاریخ پذیرش: ۸۶/۱۲/۵

تاریخ اصلاح نهایی: ۸۶/۱۲/۵

تاریخ دریافت: ۸۶/۱۱/۹

زمینه و هدف

سرطان معده چهارمین سرطان شایع و دومین علت مرگ ناشی از سرطان است (۱). هر ساله تقریباً ۹۰۰/۰۰۰ نفر به این سرطان مبتلا می‌شوند و حدود ۷۰۰/۰۰۰ نفر از این سرطان می‌میرند (۲). سرطان معده یک بیماری چندعلتی است و عوامل محیطی و وراثتی، هر دو در ابتلا به آن مؤثر هستند. دو گروه عمده عوامل محیطی شامل عوامل عفونی و تغذیه‌ای می‌باشند. هلیکوباکتریلوری ارتباط مستقیم با ابتلا به سرطان معده دارد (۳). عامل غذایی مؤثر در این سرطان، شامل افزایش مصرف نیترازاها، نیتروزالین و غذاهای نمک سود می‌باشند (۴ و ۵). در این بین عوامل ارثی نیز در ابتلا به سرطان معده مؤثر دانسته شده‌اند و اعتقاد بر این است که خطر بیشتری بستگان درجه اول این

بیماران را برای ابتلا به این سرطان تهدید می‌کند. مطالعات اپیدمیولوژیک نیز از این نظریه پشتیبانی کرده‌اند (۶ و ۷). گرچه عوامل متعددی در ابتلا به سرطان معده ذکر شده‌اند اما هیچ راهکار غربالگری برای بستگان این بیماران ارائه نشده است و این اولین مطالعه‌ای است که از روش متاآنالیز مطالعات قبلی در ارزیابی مقدار خطر در بستگان بیماران می‌پردازد.

روش مطالعه

در یافتن مطالعات از Pub Med، مرکز کوکران برای RCTها و EMBASE تا فوریه ۲۰۰۸ استفاده شد. منابع مورد استفاده در مقالات مروری نیز بررسی شد و جست‌وجوی زبان خاصی محدود نبود. مطالعات موردی-شاهدی در مبتلایان به سرطان معده در مقایسه با غیرمبتلایان به این سرطان در این متاآنالیز وارد شدند. هدف این مطالعه بررسی سابقه فامیلی مثبت در بیماران مبتلا به سرطان معده در مقایسه با سایر افراد است. مطالعاتی که داده‌های آنها قابل استخراج نبودند،

نویسنده مسئول: کانادا، تورنتو، خیابان دانشگاه تورنتو، دانشگاه تورنتو، بخش ژنتیک بالینی و متابولیک

تلفن و نامبر: ۸۸۰۱۲۹۹۲

E-mail: Mohammad.yaghoobi@utoronto.com